

AVALUACIÓ
del
Pla per a la igualtat de gènere
en el sistema educatiu
2015-2019

Setembre 2019

ÍNDEX

1. Presentació de la Memòria del Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu del curs 2018/2019.....	3
2. Objectius generals, específics, mesures i indicadors del Pla per a la Igualtat de gènere del sistema educatiu	7
3. Grau d'assoliment dels objectius generals i específics del Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu	14
4. Grau d'acompliment de les mesures previstes al Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu 2015-2019, per objectius específics	23
5. Propostes de millora per abordar en el nou Pla per a la Igualtat de gènere del sistema educatiu 2020-2024	28

1. Presentació de la Memòria del Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu del curs 2018/2019

Presentem el document corresponent a l'avaluació del Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu aprovat en la sessió de Govern del 20 de gener de 2015 i tramès al Parlament de Catalunya, i que s'ha implementat durant 4 cursos escolars.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació determina en l'article 2.1 m) la coeducació i el foment de la igualtat real i efectiva entre dones i homes com un dels principis rectors del sistema educatiu. També en la disposició transitòria setena estableix que el Govern, a proposta del Departament, ha d'aprovar un pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu i l'ha de presentar al Parlament. Aquest pla ha d'incloure mesures específiques per a la igualtat de gènere en els diversos àmbits educatius i també les mesures de prevenció de la violència masclista i de discriminació positiva que siguin necessàries per a la consecució dels seus objectius.

D'altra banda, La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista defineix en el seu article 12 la coeducació com una *“acció educadora que valora indistintament l'experiència, les aptituds i l'aportació social i cultural de les dones i els homes, en igualtat de drets, sense estereotips sexistes i androcèntrics, ni actituds discriminatòries, per tal d'aconseguir l'objectiu de construir una societat sense subordinacions culturals i socials entre dones i homes”* i anuncia els principis de la coeducació com *“un element fonamental en la prevenció de la violència masclista”*. Així mateix, aquest article esmenta que els valors de la coeducació i els principis de l'escola inclusiva, per assolir l'objectiu esmentat, *“han de tenir un caràcter permanent i transversal en l'acció de govern del departament competent en matèria educativa”*.

L'article 13 de la mateixa Llei, estableix que *“els continguts curriculars han d'aplicar el principi de coeducació en tots els nivells de l'ensenyament, en els termes que s'estableixin per reglament”*. Pel que fa a la supervisió dels llibres de text i altre material educatiu, l'article 14 recull que el *“departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria educativa ha de supervisar els llibres de text i altres materials curriculars, com a part del procés ordinari d'inspecció que exerceix l'administració educativa sobre tots els elements*

que integren el procés d'ensenyament i aprenentatge, per a garantir continguts d'acord amb el principi de la coeducació”.

En matèria de formació i capacitació del professorat, el Govern, d'acord amb l'article 15, “*ha de facilitar la formació i la capacitació específica i permanent de les persones professionals de l'educació en matèria de violència masclista i de desenvolupament dels drets de les dones .*” Al mateix temps, concreta que “*el departament competent en matèria educativa ha d'incloure en els plans de formació inicials i permanents del professorat una formació específica en matèria de coeducació. Així mateix, ha de facilitar les eines metodològiques d'actuació davant situacions concretes de violència masclista.*”

El Pla per a la Igualtat de gènere en el sistema educatiu es aprovat en la sessió de Govern del 20 de gener de 2015 i tramès al Parlament de Catalunya. La finalitat és la d'aconseguir que l'acció educativa que es porta a terme als centres educatius de Catalunya estigui basada en els principis de la coeducació i de la igualtat d'oportunitats. Aquesta acció educativa requereix un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament dels continguts, els mètodes d'ensenyament i també els aspectes organitzatius per avançar en la construcció de models d'identitat no sexistes.

D'altra banda, també és finalitat d'aquest pla avançar cap a la igualtat efectiva dels homes i les dones dintre de les organitzacions i les seves estructures, facilitant la transformació cultural i institucional necessària tant en els processos de planificació com de gestió i d'avaluació.

El Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu, d'acord amb el Pla estratègic de polítiques de dones 2012-15, divideix les actuacions en tres àmbits diferenciats:

- L'àmbit del centre educatiu, que ha d'incidir en la inclusió de la coeducació en tots els processos educatius.
- L'àmbit administratiu, que ha d'incorporar la perspectiva de gènere en l'organització i la gestió per promoure la igualtat real i efectiva entre dones i homes.
- L'àmbit de polítiques educatives, que ha d'incorporar la perspectiva de gènere en el disseny de diferents projectes i programes i en el marc normatiu.

D'acord amb les finalitats, els àmbits esmentats i el marc normatiu de referència es concreten dos objectius generals:

1. Incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat real i efectiva dels homes i les dones en les polítiques educatives.
2. Promoure la coeducació.

La *Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*, en el seu capítol IV sobre Polítiques públiques per promoure la igualtat efectiva de dones i homes, especifica en l'article 21 les actuacions i activitats a dur a terme l'Administració educativa per assolir el principi de coeducació i foment de la igualtat efectiva de dones i homes, i explicita que aquestes actuacions han d'estar recollides en el desenvolupament del Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu.

La Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, d'acord amb el punt 8 del Pla, és l'òrgan responsable de l'aplicació del Pla sens perjudici del que puguin determinar futurs reglaments d'estructura i organització del *Departament d'Educació*.

D'acord amb el Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2012-2015, i concretament en l'apartat de metodologies executives dels plans sectorials que han d'elaborar els diferents departaments, es constitueix d'una comissió departamental amb la finalitat, entre d'altres d'implementar el Pla d'igualtat del sistema educatiu a través de **l'elaboració dels Plans anuals corresponents** i fer-ne els seguiments a través de la memòries oportunes.

Durant els quatre cursos consecutius d'implementació del Pla per a la igualtat de gènere del sistema educatiu, la Comissió departamental del Pla ha aprovat els corresponents Pla anuals d'actuacions de cada curs escolar d'acord amb les objectius específics del pla, la normativa vigent i les propostes de millora recollides en les memòries dels cursos anteriors.

Aquest document que tenim davant és l'instrument d'avaluació de les polítiques de gènere que en l'àmbit educatiu ha desenvolupat el Departament d'Educació des del curs 2015-2016

fins al curs 2018-2019 i com a tal serà el punt de partida per a marcar els objectius i propostes de millora del nou Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu 2020-2024, que s'elaborarà a partir d'una comissió participativa formada per entitats feministes, experts i expertes dins de l'àmbit universitari i de l'administració, així com aquells representants d'altres institucions la participació dels quals es consideri rellevant.

2. Objectius generals, específics, mesures i indicadors del Pla per a la Igualtat de gènere del sistema educatiu

L'estructura del Pla per a la Igualtat de gènere del sistema educatiu aprovat per Acord de Govern el 20 de gener de 2015 consta dels següents elements bàsics:

- 2.1 Objectius generals
- 2.2 Objectius específics
- 2.3 Mesures sobre els objectius específics
- 2.4 Proposta d'indicadors d'avaluació dels objectius específics

2.1 Objectius generals

- 1. Incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat real i efectiva dels homes i les dones en les polítiques educatives**
- 2. Promoure la coeducació**

2.2 Objectius específics

1. Incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat efectiva dels homes i les dones en les polítiques educatives.

1.1 Promoure l'ús d'un llenguatge gràfic, escrit i oral, respectuós, inclusiu i no sexista.

1.2 Difondre i aplicar les propostes de les mesures previstes per la llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

1.3 Promoure, sens perjudici de considerar els mèrits i capacitats de les persones, la representació de la participació equilibrada d'homes i dones, dels nois i noies i dels nens i les nenes en els càrrecs de responsabilitat, en els òrgans col·legiats i de participació i en els grups de treball, com un element enriquidor i d'igualtat d'oportunitats.

1.4 Promoure la integració de la perspectiva de gènere en la configuració i ús dels equipaments escolars, en els projectes, programes i documents d'anàlisi i altres documents institucionals.

2. Promoure la coeducació.

2.1 Garantir una educació sense estereotips sexistes ni discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual, així com una orientació acadèmica i professional no sexista.

2.2 Garantir la prevenció i la detecció de la violència de gènere i col·laborar en la intervenció des de l'educació.

2.3 Promoure la inclusió de la perspectiva de gènere, la coeducació i la igualtat d'oportunitats en les activitats formatives del personal del Departament d'Ensenyament.

2.3 Mesures sobre els objectius específics

Objectiu 1.1. Promoure l'ús d'un llenguatge gràfic, escrit i oral, respectuós, inclusiu i no sexista.

- Incloure formació específica en llenguatge no sexista dintre dels cursos de formació de llenguatge administratiu.
- Oferir cursos en línia de llenguatge no sexista.
- Elaborar i difondre una guia amb orientacions sobre l'ús del llenguatge inclusiu per a les persones i institucions que elaboren materials educatius.
- Vetllar per l'ús del llenguatge gràfic, escrit i oral inclusiu i no sexista en l'àmbit administratiu.
- Vetllar per l'ús del llenguatge no sexista en les descripcions de l'ús i de la retolació dels espais escolars.

Objectiu 1.2. Difondre i aplicar les propostes de les mesures previstes per la llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

- Facilitar l'accés i la resolució de les sol·licituds de permisos, llicències i excedències i condicions de reincorporacions previstes a la llei de conciliació.
- Vetllar pel manteniment dels procediments de les substitucions per baixa que responguin a les mesures de conciliació.

Objectiu 1.3. Promoure, sens perjudici de considerar els mèrits i capacitats de les persones, la representació equitativa dels homes i les dones i dels nens i les nenes en els càrrecs de responsabilitat, en els òrgans col·legiats i de participació i en els grups de treball, com un element enriquidor i d'igualtat d'oportunitats.

<ul style="list-style-type: none">
• Incentivar la participació equilibrada d'homes i dones en les tasques de responsabilitat i de representació en l'Administració educativa.
<ul style="list-style-type: none">
• Mantenir la neutralitat en la descripció dels llocs de treball.
<ul style="list-style-type: none">
• Incentivar la participació equilibrada d'homes i dones en els tribunals qualificadors i els òrgans tècnics de selecció.
<ul style="list-style-type: none">
• Incentivar perquè en el consell escolar del centre i en altres òrgans de participació hi hagi una representació de la participació equilibrada d'homes i dones.
<ul style="list-style-type: none">
• Promoure la participació i l'assumpció de responsabilitats equitatives entre els nois i les noies defugint dels estereotips i rols associats a determinades tasques i responsabilitats.
<ul style="list-style-type: none">
• Promoure que els agrupaments dels alumnes a l'aula, en els grups de treball i en les activitats que s'organitzen siguin equilibrats.
<ul style="list-style-type: none">
• Promoure una organització dels espais del centre, aules, patis, aules d'especialització, menjadors... que faciliti que tant els nois com les noies hi tinguin el mateix protagonisme i responsabilitat

Objectiu 1.4. Promoure la integració de la perspectiva de gènere en les construccions escolars, en els projectes, programes i documents d'anàlisi i altres documents institucionals.

<ul style="list-style-type: none">
• Incloure la perspectiva de gènere en les clàusules de contractació i de disseny dels espais escolars, especialment en el disseny dels patis i de les zones d'esbarjo i d'oci.
<ul style="list-style-type: none">
• Recollir i publicar dades de l'Administració educativa i dels centres educatius desagregades per sexes.
<ul style="list-style-type: none">
• Integrar la perspectiva de gènere en l'elaboració de les normatives i de les convocatòries.
<ul style="list-style-type: none">
• Incloure en les clàusules de contractació que les empreses presentin un pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
<ul style="list-style-type: none">
• Elaborar mesures de protecció de la dona embarassada.
<ul style="list-style-type: none">
• Implementar accions de prevenció i tractament de la prevenció de riscos laborals tenint en compte també l'especificitat de les dones.

Objectiu 2.1. Garantir una educació sense estereotips sexistes ni discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual, així com una orientació acadèmica i professional no sexista.

<ul style="list-style-type: none">
• Incloure formació específica en coeducació en els plans de formació per a docents i serveis educatius, incloent-hi formació sobre orientació professional no sexista.
<ul style="list-style-type: none">
• Establir propostes d'actuacions específiques per tractar situacions de conflicte de caràcter sexista o homòfob.
<ul style="list-style-type: none">
• Incloure l'orientació professional no sexista en els programes i en les aplicacions adreçats a realitzar orientació professional i en la difusió de l'oferta educativa.
<ul style="list-style-type: none">
• Incloure la perspectiva no sexista en el disseny i en els itineraris de noves qualificacions professionals.
<ul style="list-style-type: none">
• Difondre a través de la pàgina web XTEC del Departament orientacions, recursos i bones pràctiques sobre les accions educatives que promoguin la coeducació
<ul style="list-style-type: none">
• Difondre a través del Portal dels serveis educatius recursos que potenciïn la coeducació i la igualtat d'oportunitats.
<ul style="list-style-type: none">
• Facilitar materials educatius per realitzar una orientació professional lliure d'estereotips sexistes.
<ul style="list-style-type: none">
• Designar una persona responsable de coeducació dintre dels serveis educatius del Departament d'Ensenyament.
<ul style="list-style-type: none">
• Promoure la incorporació als continguts curriculars de la perspectiva de gènere i els sabers de les dones al llarg de la història i les tasques de cura d'altri, i les dones com a protagonistes de la història.
<ul style="list-style-type: none">
• Promoure la figura del referent de coeducació dintre del consell escolar de centre.

Objectiu 2.2. Garantir la prevenció i la detecció de la violència de gènere i col·laborar en la intervenció des de l'educació.

<ul style="list-style-type: none">
• Difondre a la intranet el protocol per a la prevenció, la detecció i intervenció davant situacions d'assetjament per raó de sexe o orientació sexual i altres discriminacions.
<ul style="list-style-type: none">
• Donar a conèixer i aplicar la proposta de mesures que habilita l'Administració educativa a les víctimes de la violència de gènere.
<ul style="list-style-type: none">
• Aplicar les mesures establertes de trasllat immediat del lloc de treball per protegir les dones que acreditin ser víctimes de la violència de gènere.

- Facilitar el coneixement de les eines específiques que el Govern de la Generalitat mitjançant l'Institut Català de les Dones disposa en matèria de protocols marc, plans i instruments per a la detecció i el tractament de situacions de conflicte vinculades a la violència de gènere i a la seva prevenció.
- Oferir propostes i orientacions per millorar la convivència escolar i programes per impulsar la prevenció de violències, especialment les relacionades amb la discriminació sexual i conductes abusives.
- Implementar programes de prevenció de la violència de gènere en els centres educatius.
- Incloure en els protocols d'absentisme mesures per detectar, prevenir i intervenir en els casos d'absentisme derivats d'estereotips socioculturals.

Objectiu 2.3. Promoure la inclusió de la perspectiva de gènere, la coeducació i la igualtat d'oportunitats en les activitats formatives del personal del Departament d'Ensenyament.

- Integrar en la formació del personal d'administració i serveis el principi i la pràctica coeducativa, especialment pel que fa als col·lectius i serveis de suport educatiu i als que desenvolupen la seva activitat en els centres educatius.
- Impulsar la proposta d'indicadors per avaluar les activitats formatives en perspectiva de gènere.
- Col·laborar amb les universitats i amb els Instituts de Ciències de l'Educació (ICE) per incloure la perspectiva de gènere i la coeducació dins dels seus plans formatius del professorat.

2.4 Proposta d'indicadors sobre els objectius específics

Objectiu 1.1. Promoure l'ús d'un llenguatge gràfic, escrit i oral, respectuós, inclusiu i no sexista.

Existència de formació específica en llenguatge no sexista als cursos de formació de llenguatge administratiu.

Nombre de cursos oferts.

Elaboració de la guia d'orientacions sobre l'ús del llenguatge inclusiu

Objectiu 1.2. Difondre i aplicar les propostes de les mesures previstes per la llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

<i>Nombre de resolucions i reincorporacions facilitades.</i>
<i>Nombre de baixes (percentatge respecte al total de baixes demanades).</i>
<i>Nombre de permisos, llicències i excedències concedides.</i>

Objectiu 1.3. Promoure, sens perjudici de considerar els mèrits i capacitats de les persones, la representació equitativa dels homes i les dones i dels nens i les nenes en els càrrecs de responsabilitat, en els òrgans col·legiats i de participació i en els grups de treball, com un element enriquidor i d'igualtat d'oportunitats.

<i>Percentatge d'homes i dones en tasques de responsabilitat de l'Administració educativa.</i>
<i>Nombre de convocatòries on s'ha introduït la neutralitat en la descripció dels llocs de treball (percentatge en relació amb el total de convocatòries).</i>
<i>Actuacions dissenyades per promoure l'assumpció de responsabilitats equitatives entre els nois i les noies en els diferents òrgans i grups de participació en els centres educatius</i>

Objectiu 1.4. Promoure la integració de la perspectiva de gènere en les construccions escolars, en els projectes, programes i documents d'anàlisi i altres documents institucionals.

<i>Inclusió de la perspectiva de gènere en les clàusules de contractació i disseny dels espais escolars.</i>
<i>Nombre d'estadístiques recollides i publicades desagregades per sexes (percentatge de les dades estadístiques recollides i publicades desagregades per sexe).</i>
<i>Nombre de normatives i convocatòries que s'han elaborat que inclouen la perspectiva de gènere (percentatge de normatives i convocatòries que integren la perspectiva de gènere).</i>
<i>Inclusió en les clàusules de contractació de les empreses la necessitat de tenir un pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones.</i>
<i>Elaboració de mesures de protecció de la dona embarassada</i>

Objectiu 2.1. Garantir una educació sense estereotips sexistes ni discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual, així com una orientació acadèmica i professional no sexista.

<i>Nombre de cursos en coeducació oferts.</i>
<i>Inclusió de l'orientació professional no sexista en els programes i aplicacions d'orientació professional i acadèmica.</i>
<i>Difusió de recursos i bones pràctiques sobre accions educatives que promoguin la coeducació a la pàgina web XTEC.</i>
<i>Difusió de recursos i bones pràctiques sobre accions educatives que promoguin la coeducació i la igualtat d'oportunitats al Portal dels serveis educatius.</i>
<i>Nombre de responsables de coeducació dels serveis educatius.</i>
<i>Accions del Departament per incorporar la perspectiva de gènere i els sabers de les dones en els continguts curriculars.</i>

Objectiu 2.2. Garantir la prevenció i la detecció de la violència de gènere i col·laborar en la intervenció des de l'educació.

<i>Difusió del protocol per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament psicològic, sexual, per raó de sexe o orientació sexual i altres discriminacions a la feina. (nombre de visites realitzades al protocol a través de la intranet).</i>
<i>Difusió de la proposta de mesures que habilita l'Administració.</i>
<i>Aplicació del protocol de prevenció i detecció i tractament de situacions de conflicte vinculades a la prevenció de violència de gènere.</i>
<i>Nombre de mesures establertes.</i>
<i>Nombre de persones que s'han acollit a la Proposta de mesures.</i>
<i>Nombre de programes que s'han implementat als centres educatius per prevenir la violència de gènere.</i>
<i>Mesures per prevenir, detectar i intervenir en casos d'absentisme derivats d'estereotips socioculturals</i>

Objectiu 2.3. Promoure la inclusió de la perspectiva de gènere, la coeducació i la igualtat d'oportunitats en les activitats formatives del personal del Departament d'Ensenyament.

<i>Nombre de cursos de formació on s'ha inclòs la perspectiva de gènere i la coeducació (percentatge en relació amb el total dels cursos).</i>
<i>Nombre de persones que s'han inscrit als cursos de coeducació.</i>
<i>Incorporació de la coeducació en el curs de direcció de centres educatius.</i>
<i>Elaboració de la proposta d'indicadors per avaluar les activitats formatives.</i>
<i>Realització de reunions amb les universitats i els ICE.</i>

3. Grau d'assoliment dels objectius generals i específics del Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu

Cal esmentar que el Pla per a la Igualtat de gènere en el sistema educatiu proposava un seguit d'indicadors associats als objectius específics. La Comissió departamental de seguiment del Pla, de data 9 de novembre de 2015 va aprovar els indicadors definitius que són els que s'analitzen a continuació.

Objectiu 1: Incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat efectiva dels homes i les dones en les diferents polítiques educatives

Objectiu 1.1 Promoure l'ús d'un llenguatge gràfic, escrit i oral, respectuós, inclusiu i no sexista

Indicador	Execució			
	Curs 15-16	Curs 16-17	Curs 17-18	Curs 18-19
1. Percentatge d'ús de la Guia d'estil del Departament en l'elaboració de nous documents (*)	20%	454 accessos	314 accessos	100%
2. Nombre de cursos realitzats amb formació específica sobre l'ús de llenguatge no sexista	2	0	0	1
3. Nombre de participants formats en la utilització de llenguatge no sexista	44	0	0	10 persones (7 D i 3 H)

Valoració

Al llarg dels 4 cursos escolars s'observa una evolució positiva en la utilització de la Guia d'estil del Departament i dels criteris de gènere corresponents, així com la utilització del llenguatge no sexista i l'oferta formativa. Cal fer una revisió dels criteris de gènere de la guia d'estil a fi d'adaptar-los a la Guia d'usos no sexistes de la llengua de la Direcció General de Política lingüística, tenint en compte la vessant educativa i de modelatge del Departament d'Educació en matèria d'inclusió

Objectiu 1.2 Difondre i aplicar les propostes de les mesures previstes per la Llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral

Indicador	Execució			
	Curs 15-16	Curs 16-17	Curs 17-18	Curs 18-19
1. Nombre de permisos, llicències i situacions administratives sol·licitades	• 40.502 (79% D)	• 44.253 (78'4% D)	• 44.765 (78,08% D)	• 43.183 (88,58% D)
2. Nombre de permisos, llicències i situacions administratives concedides.	• 40.502 (79% D)	• 44.253 (78'4% D)	• 44.765 (78,08% D)	• 43.183 (88,58% D)

Valoració

Tots els permisos, llicències i situacions sol·licitades es resolen positivament. Per això coincideixen els permisos, llicències i situacions sol·licitades i concedides.

S'observa un significatiu percentatge superior de dones enfront d'homes que sol·liciten mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral. Caldrà treballar doncs en la conscienciació dels homes per avançar en la coresponsabilitat i l'equitat de gènere.

Objectiu 1.3 Promoure, sens perjudici de considerar els mèrits i capacitats de les persones, la representació equitativa dels homes i les dones, dels nois i noies, dels nens i les nenes en els càrrecs de responsabilitat, en els òrgans col·legiats i de participació i en els grups de treball, com un element enriquidor i d'igualtat d'oportunitats

Indicador	Execució			
	Curs 15-16	Curs 16-17	Curs 17-18	Curs 18-19
1. Percentatge d'homes i dones en càrrecs directius en els centres educatius públics	• 61% D – 39% H (percentatge no ponderat)	• 11'80% D - 13'21% H (freqüència relativa)	• 11,04% D - 11,93% H (freqüència relativa)	• 12,47 % D - 13,20 % H (freqüència relativa)
2. Percentatge d'homes i dones en càrrecs de comandament en Serveis Centrals del Departament	• 64% D – 36% H (percentatge no ponderat)	• 17,32% D - 21,38% H (freqüència relativa)	• 17,35% D 20,13% H (freqüència relativa)	• 17,41% D – 20,86 % H (freqüència relativa)
3. Percentatge d'homes i dones en càrrecs de comandament en Serveis Territorials del Departament	• 75% D – 25% H (percentatge no ponderat)	• 29,58% D 40% H (freqüència relativa)	• 29,48% D 41,67% H (freqüència relativa)	• 18,9% D – 36,36% H (freqüència relativa)
4. Percentatge d'homes i dones en els Consells escolars dels centres públics		L'aplicació de recollida de dades RECE no permet l'obtenció de dades desagregades	S'ha sol·licitat que l'aplicació de recollida de dades RECE permeti l'obtenció de les persones referents de	• 76,46% de D (35.359 D) i 23,54% d'H (10.883 H) en els consells escolars de les persones (85% D-3.260 D/ 15%- 561 H)

			coeducació dels consells escolars a partir del curs 2018-2019	referents de coeducació)
5.Relació d'actuacions i recursos realitzats per promoure l'assumpció de responsabilitats equitatives entre nois i noies en els diferents òrgans i grups de participació en els centres educatius	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'un nou espai a la pàgina XTEC sobre l'espai educatiu del pati i la gestió dels espais exteriors. • Inclusió concepte al document "Convivència i clima escolar". • Inclusió concepte al Projecte de Convivència, apartat Coeducació 	Inclusió del concepte de responsabilitat equitativa entre nois i noies a 3 activitats de formació en coeducació i a totes les formacions d'equips directius	Es mantenen les actuacions dels cursos anteriors.	Es mantenen les actuacions dels cursos anteriors.
6.Incorporar la perspectiva de gènere en la formació a docents i equips directius i en els documents per a l'organització i gestió dels centres		Inclusió de la perspectiva de gènere a 3 activitats de formació en coeducació i a totes les formacions d'equips directius	<p>Es manté l'actuació del curs anterior incorporant-hi el personal d'atenció educativa.</p> <p>S'han inclòs en els Documents per a l'organització i la gestió dels centres l'assumpció de responsabilitats equitatives entre els nois i les noies en determinades tasques</p>	S'inclou la perspectiva de gènere en la formació a docents i equips directius i en els documents per a l'organització i gestió dels centres.

Valoració

Pel que fa al percentatge d'homes i dones en càrrecs públics, tant pel que fa a equips directius de centre com en els diferents organismes del Departament, s'observa en dades de freqüència relativa un percentatge més alt d'homes que ocupen llocs de comandament, essent d'especial rellevància el diferencial observat en càrrecs de comandament dels serveis territorials del Departament. Tot i així s'observa una lleu evolució en els darrers anys.

Per altra banda, cal destacar, la diferència de percentatge per sexe en la constitució dels consells escolars (76% D i 24%H) i pel que fa a la figura de la persona impulsora de les polítiques d'igualtat dins del Consell escolar s'incrementa encara més el diferencial (85%D i 15%H).

Cal impulsar mesures per aconseguir una paritat en l'ocupació de llocs de comandament en el Departament, i per altra banda cal seguir treballant per l'equitat i la implicació dels pares en els diferents mecanismes de participació i de decisió en l'àmbit escolar així com les tasques d'acompanyament escolar dels seus fills i filles.

Objectiu 1.4 Promoure la integració de la perspectiva de gènere en les construccions escolars, en els projectes, programes i documents d'anàlisi i altres documents institucionals

Indicador	Execució			
	Curs 15-16	Curs 16-17	Curs 17-18	Curs 18-19
1. Inclusió de la perspectiva de gènere en les clàusules de contractació i disseny dels espais escolars	Inclòs en la totalitat d'expedients de contractació (40 expedients contractació)	Inclòs en la totalitat d'expedients de contractació	Inclòs en la totalitat d'expedients de contractació	Inclòs en la totalitat d'expedients de contractació
2. Percentatge de lleis i disposicions reglamentàries en què s'ha sol·licitat informe d'impacte de gènere a l'ICD (*)	• 80%	• 100%	• 100%	• 100%
3. Percentatge de lleis i disposicions modificades en base a l'informe de gènere emès per l'ICD	0	0	0	0
4. Nombre de consultes al document amb mesures preventives i recomanacions dels riscos detectats per a treballadores embarassades o en període de lactància.	Document no elaborat	Pendent d'elaboració del document	Pendent d'elaboració del document	• 149 consultes
5. Nombre de consultes a l'espai de la intranet sobre Igualtat de gènere, dins de serveis al personal.		• 1.043	• 1.416	• 1.586

(*) D'acord amb la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, és preceptiu sol·licitar sempre l'informe d'impacte de gènere a l'ICD

Valoració

Tot i que s'aprecia una evolució positiva en la inclusió de la perspectiva de gènere, cal donar un impuls a la introducció d'aquesta perspectiva en els diferents documents emesos pel Departament, com per exemple els expedients de contractació i pressupostos amb perspectiva de gènere, fent un pas endavant del que estrictament ve marcat per normativa. Per donar aquest impuls és important prendre com a punt de partida els documents orientatius que per aquesta finalitat realitza l'Institut Català de les Dones ICD.

Com a impuls important per assolir l'objectiu general, *1. Incorporar la perspectiva de gènere i la igualtat efectiva dels homes i les dones en les diferents polítiques educatives*, destaquem la constitució durant el curs 2018/2019 per part de la Direcció General de Serveis, de la **Comissió de coordinació de**

polítiques d'igualtat, que està formada per una persona representant de cada unitat del Departament que gestiona polítiques de gènere amb la finalitat d'avançar de manera coordinada i conjunta cap a la implementació de la perspectiva de gènere en tots els àmbits competencials del Departament.

Objectiu 2: Promoure la coeducació

Objectiu 2.1 Garantir una educació sense estereotips sexistes ni discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual, així com una orientació acadèmica i professional no sexista

Indicador	Execució			
	Curs 15-16	Curs 16-17	Curs 17-18	Curs 18-19
1. Nombre de cursos de formació en coeducació	5	3	4	13
2. Nombre de participants cursos de formació en coeducació.	119	77	151	332
3. Nombre de consultes al Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació.	2.568	3.947	3.907	4.941
4. Nombre de consultes al Protocol assetjament LGBTI (maig 2017)		2.200	5.786	7.288
5. Percentatge de casos tractats per la USCE i la Subdirecció General de Suport i Atenció a la Comunitat Educativa, referents a discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual.	• 15 casos atesos sobre un total de 168, que representa un 9%	• 9 casos atesos sobre un total de 225, que representa un 4%	• 12 casos atesos sobre un total de 168, que representa un 7%	• 10 casos atesos sobre un total de 128, que representa un 7,8%
6. Nombre de jornades i actes de difusió organitzats en matèria de coeducació i prevenció de violència de gènere.	• 2 jornades • 2 accions de difusió: 8 de març i 25 de novembre	• 3 jornades realitzades (15, 27 i 30 de juny)	• 1 jornada (26 de juny) • 4 Accions de difusió: 8 de març, 17 de maig, 25 de novembre, 1 de desembre	• Jornada STEAM amb perspectiva de gènere • Accions de difusió: 8 de març, 17 de maig, 25 de novembre, 1 de desembre
7. Nombre de referents d'igualtat en els consells escolars.	<i>No disposem de dades</i>	<i>No disposem de dades</i>	1.824	• 3.821 referents informats (3.260 dones- 561 homes)

8. Nombre de visites a la pàgina de la XTEC de Coeducació.	20.000	22.000	49.016	142.173
9. Nombre de visites a la pàgina de la XTEC de FPIERE pel que fa a orientació professional	322.568		No s'ha recollit dada	No s'ha recollit dada
10. Inclusió de la perspectiva no sexista en les noves qualificacions professionals	Incorporat en la nova qualificació professional d'acollida a les persones migrants. <ul style="list-style-type: none"> • Acreditació de competències amb matèries relacionades amb la promoció igualtat efectiva 		No s'ha definit qualificació professional	Incorporat en 2 noves qualificacions professionals
11. Incorporació de la perspectiva de gènere i els sabers de les dones en el desplegament dels continguts curriculars	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusió d'orientacions en el Document d'identificació i desplegament de les competències en Medi (Primària) • Incorporació currículum PFI • Incorporació dones compositoras en la prova d'accés al grau professional de música 	En procés de revisió dels continguts curriculars de les diferents matèries	En procés de revisió dels continguts curriculars de les diferents matèries	<ul style="list-style-type: none"> • En procés d'elaboració del programa d'educació afectiva i sexual • En procés l'elaboració Programa Coeduca't

Valoració

L'evolució d'aquest objectiu al llarg dels quatre cursos escolars ha estat molt positiva. Es pot observar en la majoria dels indicadors un augment força significatiu. Destaquem l'elaboració del Protocol d'assetjament LGBTI que supera en consultes a la resta de protocols per a la millora de la convivència així com l'augment significatiu de la formació en coeducació que s'ha triplicat respecte el primer curs escolar.

També cal destacar molt positivament l'increment d'accessos a la pàgina de la XTEC de Coeducació i igualtat de gènere, motivat en gran part a l'actualització de recursos i eines de suport per al professorat.

Pel que fa a la incorporació de la perspectiva de gènere i el sabers de les dones en els continguts curriculars, destaquem el procés de revisió que s'està duent a terme i l'impuls del programa Coeduca't que començarà la seva implementació el curs 2019/2020

Objectiu 2.2 Garantir la prevenció i la detecció de la violència de gènere i col·laborar en la intervenció des de l'educació

Indicador	Execució			
	Curs 15-16	Curs 16-17	Curs 17-18	Curs 18-19
1. Relació de programes promoguts pel Departament per prevenir la violència masclista	Projecte formatiu GEAR "Relacions saludables"	Nou espai d'igualtat de gènere al Portal de famílies amb recursos per treballar la prevenció de la violència	Manteniment de l'espai d'igualtat de gènere al Portal de famílies	Aprovació del <i>Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat</i>
2. Relació de recursos elaborats per a la prevenció de la violència masclista i LGBTIfòbica en els centres escolars	1	1	1	3
3. Nombre de cursos de formació en prevenció de violència masclista i LGBTIfòbica	1	1	9	17
4. Nombre de participants en cursos de prevenció de violència masclista i LGBTIfòbica	110	522	232	387
5. Nombre d'accessos al portal de centres de les mesures de protecció que habilita l'Administració per a les víctimes de violència de gènere.	12.146	2.569	No tenim dades	No tenim dades
6. Nombre de casos en què s'activi el "Protocol per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual, per raó de sexe, de l'orientació sexual i/o de la identitat sexual" que afecten el personal del Departament.	0	1	1	1
7. Nombre d'accessos al portal de centres del Protocol per a la prevenció, detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual, per raó de sexe, de l'orientació sexual i/o de la identitat sexual.	1.262	9.440	No tenim dades	15.352
8. Relació d'orientacions específiques en el disseny del protocol d'absentisme als centres educatius.			No realitzat	Realitzat

Valoració

Destaca com a mesura per garantir la prevenció i detecció de la violència masclista l'aprovació del Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat, el mes de juny de 2019. Aquest protocol ha estat elaborat en col·laboració amb diverses entitats i associacions especialitzades en violència masclista, en la seva part preventiva inclou un programa formatiu adreçat al professorat (30h) i tallers de 4h per a l'alumnat de 5è i 6è de primària i 3r i 4t d'ESO, així com tallers de 4h adreçats a les famílies.

Per altra banda, i atès la realització del curs virtual de formació per a professorat (30 hores) s'observa una evolució a l'alça de persones participants en la formació.

També com a indicador realitzat destaca l'aprovació del Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme, on s'incorporen eines i recursos amb perspectiva de gènere.

Objectiu 2.3 Promoure la inclusió de la perspectiva de gènere, la coeducació i la igualtat d'oportunitats en les activitats formatives del personal del Departament d'Ensenyament

Indicador	Execució			
	Curs 15-16	Curs 16-17	Curs 17-18	Curs 18-19
1. Nombre de formació sobre perspectiva de gènere, coeducació i igualtat d'oportunitats adreçada al personal PAS que treballa en els serveis educatius o en centres educatius.	0	2	3	4
2. Nombre de participants als cursos de formació.		50	135	165
3. Incloure la perspectiva de gènere, la coeducació i la igualtat d'oportunitats dins dels plans de formació del professorat i en el curs de formació de directors i directores de centre.		Inclòs	Inclòs	Inclòs

Valoració

S'observa una evolució positiva pel que fa a la inclusió de la perspectiva de gènere i la coeducació en les activitats formatives adreçades al personal PAS i es constata que en els plans de formació del professorat i de la formació de directors i directores de centres educatius s'incorpora la visió de gènere i coeducativa.

Per altra banda, el nombre de participants (PAS) en els cursos que mesura aquest indicador també evoluciona positivament.

Caldria fer un major impuls a la formació amb perspectiva de gènere i coeducativa a tot el personal PAS del Departament, a fi de garantir aquesta transversalitat en els diferents àmbits d'acció del Departament.

També caldria seguir aprofundint en la perspectiva de gènere des diferents plans de formació del personal del Departament (PAS, professorat, personal suport educatiu, etc...).

4. Grau d'acompliment de les mesures previstes al Pla per a la igualtat de gènere en el sistema educatiu 2015-2019, per objectius específics

---

Seguidament us presentem el grau d'acompliment de les mesures, tant de les previstes en el Pla com aquelles altres mesures que s'han anat incorporant com a resultat de nous marcs normatius o d'instàncies parlamentàries.

Objectiu 1.1. Promoure l'ús d'un llenguatge gràfic, escrit i oral, respectuós, inclusiu i no sexista.

Mesures realitzades

- Inclusió de formació específica en llenguatge no sexista dintre dels cursos de formació de llenguatge administratiu.
- Oferiment de cursos en línia de llenguatge no sexista.
- Elaboració i difusió d'una guia amb orientacions sobre l'ús del llenguatge inclusiu per a les persones i institucions que elaboren materials educatius.

Mesures pendents

- Foment de l'ús del llenguatge no sexista en les descripcions de l'ús i de la retolació dels espais escolars: elaboració d'una guia i difusió (**en procés**).
- Foment de l'ús del llenguatge gràfic, escrit i oral inclusiu i no sexista en l'àmbit administratiu. Elaboració d'una guia (**en procés**)

Objectiu 1.2. Difondre i aplicar les propostes de les mesures previstes per la llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

Mesures realitzades

- Facilitació de l'accés i la resolució de les sol·licituds de permisos, llicències i excedències i condicions de reincorporacions previstes a la llei de conciliació.
- Manteniment dels procediments de les substitucions per baixa que responguin a les mesures de conciliació.

Objectiu 1.3. Promoure, sens perjudici de considerar els mèrits i capacitats de les persones, la representació equitativa dels homes i les dones i dels nens i les nenes en els càrrecs de responsabilitat, en els òrgans col·legiats i de participació i en els grups de treball, com un element enriquidor i d'igualtat d'oportunitats.

Mesures realitzades

- Incentivació de la participació equilibrada d'homes i dones en les tasques de responsabilitat i de representació en l'Administració educativa.
- Manteniment de la neutralitat en la descripció dels llocs de treball.
- Incentivació de la participació equilibrada d'homes i dones en els tribunals qualificadors i els òrgans tècnics de selecció.
- Incentivació que en el consell escolar del centre i en altres òrgans de participació hi hagi una representació de la participació equilibrada d'homes i dones.
- Promoció de la participació i l'assumpció de responsabilitats equitatives entre els nois i les noies defugint dels estereotips i rols associats a determinades tasques i responsabilitats.
- Promoció equilibrada per sexe dels agrupaments de l'alumnat a l'aula, en els grups de treball i en les activitats que s'organitzen.

Mesures pendents

- Promoció d'organització dels espais del centre, aules, patis, aules d'especialització, menjadors... que faciliti que tant els nois com les noies hi tinguin el mateix protagonisme i responsabilitat (**en procés**)

Objectiu 1.4. Promoure la integració de la perspectiva de gènere en les construccions escolars, en els projectes, programes i documents d'anàlisi i altres documents institucionals.

Mesures realitzades

- Recollida i publicació de dades de l'Administració educativa i dels centres educatius desagregades per sexes.
- Integració de la perspectiva de gènere en l'elaboració de les normatives i de les convocatòries.
- Inclusió de la perspectiva de gènere i la prevenció de la violència masclista en els temaris de les convocatòries de personal TEIS i personal de suport educatiu
- Inclusió en les clàusules de contractació que les empreses presentin un pla d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
- Elaboració de mesures de protecció de la dona embarassada.
- Implementació d'accions de prevenció i tractament de la prevenció de riscos laborals tenint en compte també l'especificitat de les dones.

Mesures pendents

- Inclusió de la perspectiva de gènere en les clàusules de contractació i de disseny dels espais escolars, especialment en el disseny dels patis i de les zones d'esbarjo i d'oci (**en procés**).

Objectiu 2. Promoure la coeducació

Objectiu 2.1. Garantir una educació sense estereotips sexistes ni discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual, així com una orientació acadèmica i professional no sexista.

Mesures realitzades

- Implementació de la formació específica en coeducació en els plans de formació per a docents i serveis educatius, incloent-hi formació sobre orientació professional no sexista.
- Actuacions específiques per tractar situacions de conflicte de caràcter sexista o homòfob.
- Inclusió de la perspectiva no sexista en el disseny i en els itineraris de noves qualificacions professionals.
- Difusió a través de la pàgina web XTEC del Departament orientacions, recursos i bones pràctiques sobre les accions educatives que promoguin la coeducació.
- Difusió a través del Portal dels serveis educatius recursos que potenciïn la coeducació i la igualtat d'oportunitats.
- Elaboració de materials educatius per realitzar una orientació professional lliure d'estereotips sexistes.

Mesures pendents

- Inclusió de l'orientació professional no sexista en els programes i en les aplicacions adreçats a realitzar orientació professional i en la difusió de l'oferta educativa (**en procés**).
- Promoció de la incorporació als continguts curriculars de la perspectiva de gènere i els sabers de les dones al llarg de la història i les tasques de cura d'altri, i les dones com a protagonistes de la història (**en procés**).
- Promoció de la figura referent de coeducació dintre del consell escolar de centre (**no realitzat**).
- Designació d'una persona responsable de coeducació dintre dels serveis educatius del Departament d'Educació. Elaboració de funcions (**en procés**).

Objectiu 2.2. Garantir la prevenció i la detecció de la violència masclista i col·laborar en la intervenció des de l'educació.

Mesures realitzades

- Revisió dels protocols per tal que incloguin la perspectiva de gènere.
- Elaboració del protocol per prevenir, detectar i intervenir davant la violència masclista entre l'alumnat.
- Difusió a la intranet del protocol per a la prevenció, la detecció i intervenció davant situacions d'assetjament per raó de sexe o orientació sexual i altres discriminacions.
- Difusió i aplicació de la proposta de mesures que habilita l'Administració educativa a les víctimes de la violència de gènere.
- Aplicació de les mesures establertes de trasllat immediat del lloc de treball per protegir les dones que acreditin ser víctimes de la violència de gènere.
- Facilitació del coneixement de les eines específiques que el Govern de la Generalitat mitjançant l'Institut Català de les Dones disposa en matèria de protocols marc, plans i instruments per a la detecció i el tractament de situacions de conflicte vinculades a la violència masclista i a la seva prevenció.
- Facilitació de propostes i orientacions per millorar la convivència escolar i programes per impulsar la prevenció de violències, especialment les relacionades amb la discriminació sexual i conductes abusives.
- Implementació de programes de prevenció de la violència masclista en els centres educatius.
- Inclusió en els protocols d'absentisme mesures per detectar, prevenir i intervenir en els casos d'absentisme derivats d'estereotips socioculturals.

Mesures pendents

- Establiment de mesures per a la intervenció dins de l'àmbit educatiu dels fills i filles víctimes de violència masclista. Elaboració d'un protocol (**no realitzat**).

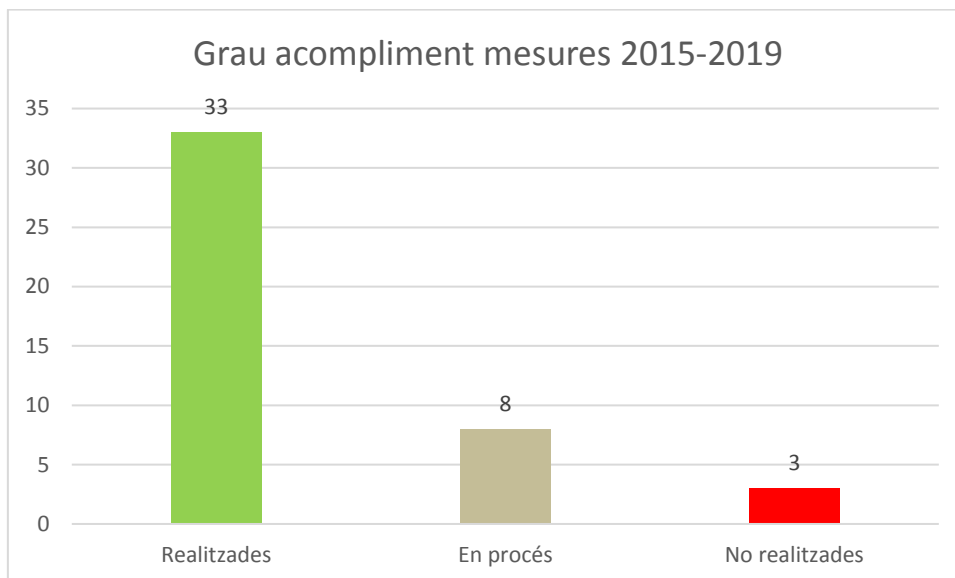
Objectiu 2.3. Promoure la inclusió de la perspectiva de gènere, la coeducació i la igualtat d'oportunitats en les activitats formatives del personal del Departament d'Ensenyament.

Mesures realitzades

- Integració en la formació del personal d'administració i serveis del principi i la pràctica coeducativa, especialment pel que fa als col·lectius i serveis de suport educatiu i als que desenvolupen la seva activitat en els centres educatius.

Mesures pendents

- Indicadors per avaluar les activitats formatives en perspectiva de gènere (**en procés**).
- Col·laboració amb les universitats i amb els Instituts de Ciències de l'Educació (ICE) per incloure la perspectiva de gènere i la coeducació dins dels seus plans formatius del professorat (**no realitzat**).

De les dades s'observa que el 75 % de les actuacions previstes en el Pla per a la Igualtat de gènere en el sistema educatiu s'han dut a terme, un 18,2 % estan en procés d'elaboració i un 6,8 % no s'han realitzat.

És important tenir present que les mesures detallades en el Pla, tot i realitzades en gran majoria, s'han de seguir implementant i promovent, ja que l'objectiu és avançar en coeducació i igualtat de gènere constantment i per tant cal redissenyar mesures, actuacions i mecanismes de continuïtat per garantir-ne l'assoliment.

5. Propostes de millora per abordar en el nou Pla per a la Igualtat de gènere del sistema educatiu 2020-2024

Constitució d'una comissió participativa

Proposem la constitució d'una comissió participativa per a l'abordatge i desenvolupament del nou Pla, formada per entitats feministes, experts i expertes dins de l'àmbit universitari i de l'administració, així com aquells representants d'altres institucions o àmbits la participació dels quals sigui enriquidora. Aquesta Comissió seria el garant de l'aplicació d'una visió transversal i feminista de les polítiques de gènere en la pluralitat d'àmbits de l'administració educativa.

Document d'avaluació del Pla

Cara a l'elaboració d'un nou pla per a la igualtat de gènere del sistema educatiu, proposem prendre com a punt de partida, entre d'altres fonts rellevants, aquest document d'avaluació, ja que ens marca els objectius i propostes de millora, fent incís en aquelles mesures que estan en procés o no realitzades.

Per altra banda, també remarquem la importància d'incloure aquelles actuacions que donin resposta als nous requeriments normatius i les mocions parlamentàries, i que no hagin estat fins ara desenvolupades.

Actuacions pendents Pla per a la Igualtat de gènere 2015-2019

Objectiu 1

- Foment de l'ús del llenguatge gràfic, escrit i oral inclusiu i no sexista en l'àmbit administratiu (Elaboració d'una guia) (**en procés**).
- Foment de l'ús del llenguatge no sexista en les descripcions de l'ús i de la retolació dels espais escolars: elaboració d'una guia i difusió (**en procés**).
- Promoció d'organització dels espais del centre, aules, patis, aules d'especialització, menjadors... que faciliti que tant els nois com les noies hi tinguin el mateix protagonisme i responsabilitat (**en procés**)

- Inclusió de la perspectiva de gènere en les clàusules de contractació i de disseny dels espais escolars, especialment en el disseny dels patis i de les zones d'esbarjo i d'oci (**en procés**)

Objectiu 2

- Inclusió de l'orientació professional no sexista en els programes i en les aplicacions adreçats a realitzar orientació professional i en la difusió de l'oferta educativa (**en procés**).
- Promoció de la incorporació als continguts curriculars de la perspectiva de gènere i els sabers de les dones al llarg de la història i les tasques de cura d'altri, i les dones com a protagonistes de la història (**en procés**).
- Promoció de la figura de referent de coeducació dintre del consell escolar de centre (**no realitzat**)
- Designació d'una persona responsable de coeducació dintre dels serveis educatius del Departament d'Educació. Elaboració de funcions (**en procés**).
- Establiment de mesures per a la intervenció dins de l'àmbit educatiu dels fills i filles víctimes de violència masclista. Elaboració d'un protocol (**no realitzat**)
- Indicadors per avaluar les activitats formatives en perspectiva de gènere (**en procés**).
- Col·laboració amb les universitats i amb els Instituts de Ciències de l'Educació (ICE) per incloure la perspectiva de gènere i la coeducació dins dels seus plans formatius del professorat (**no realitzat**).

Actuacions pendents de resposta al marc legal i a instàncies parlamentàries

Per donar resposta a la *Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*

- Incrementar la formació al professorat, professionals d'atenció educativa, de suport a la docència, personal PAS i famílies en temes d'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere (**en procés**)
- Incrementar formació en matèria d'igualtat efectiva de dones i homes i de transversalitat de gènere (**en procés**)

Per donar resposta a la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets LGBTI i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia

- Elaborar materials de suport per treballar la diversitat afectiva sexual i la diversitat de gènere en l'àmbit educatiu. **(en procés)**

Per donar resposta a la Moció 140/XI, de 2017

- Elaboració del pla de formació específic per a personal docent i personal de suport educatiu de coeducació. **(en procés)**
- Elaborar un document d'orientacions sobre imatge gràfica inclusiva i no sexista en els centre educatius. **(no realitzat)**
- Incorporar a la guia d'orientació professional la perspectiva de gènere **(en procés)**
- Elaboració proposta pedagògica per a l'acció tutorial per impulsar la prevenció de la violència, especialment la discriminació sexual i conductes abusives **(en procés)**